

MONOGRAFIE, STUDIA, ROZPRAWY

M93

**ZARZĄDZANIE I GOSPODARKA
WYBRANE ZAGADNIENIA I OBSZARY DZIAŁANIA**

**STUDIUM PRZYPADKU
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
WYNIKI BADAŃ, DOŚWIADCZENIA, REKOMENDACJE**

**pod redakcją naukową
Janusza Kota**

Politechnika Świętokrzyska

Kielce 2017

MONOGRAFIE, STUDIA, ROZPRAWY

M93

**ZARZĄDZANIE I GOSPODARKA
WYBRANE ZAGADNIENIA I OBSZARY DZIAŁANIA**

**STUDIUM PRZYPADKU
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
WYNIKI BADAŃ, DOŚWIADCZENIA, REKOMENDACJE**

**pod redakcją naukową
Janusza Kota**

Kielce 2017

MONOGRAFIE, STUDIA, ROZPRAWY NR M93

Redaktor Naukowy serii NAUKI EKONOMICZNE

dr hab. Marianna KOTOWSKA-JELONEK, prof. PŚk

Recenzenci

prof. dr hab. Danuta STAWASZ

dr hab. Piotr BURY, prof. UJK

Redakcja

Irena PRZEORSKA-IMIOŁEK

Projekt okładki

Tadeusz UBERMAN

© Copyright by Politechnika Świętokrzyska, Kielce 2017

Wszelkie prawa zastrzeżone. Żadna część tej pracy nie może być powielana czy rozpowszechniana w jakiegokolwiek formie, w jakikolwiek sposób: elektroniczny bądź mechaniczny, włącznie z fotokopiowaniem, nagrywaniem na taśmy lub przy użyciu innych systemów, bez pisemnej zgody wydawcy.

PL ISSN 1897-2691

PL ISBN 978-83-65719-14-0

Wydawnictwo Politechniki Świętokrzyskiej
25-314 Kielce, al. Tysiąclecia Państwa Polskiego 7
tel./fax 41 34 24 581
e-mail: wydawca@tu.kielce.pl
www.wydawnictwo.tu.kielce.pl

Spis treści

Wstęp	7
1. Uwarunkowania funkcjonowania przedsiębiorstw w klastrach	
<i>(Janusz Kot, Ewa Kraska)</i>	11
1.1. Wprowadzenie	11
1.2. Metodologia i grupa badawcza	12
1.3. Kooperencja jako główne źródło korzyści dla przedsiębiorstw działających w klastrach	13
1.4. Współpraca w badanych klastrach	15
1.5. Bariery w rozwoju klastrow	17
1.6. Rola instytucji otoczenia biznesu w kształtowaniu środowiska przedsiębiorczości	18
1.7. Podsumowanie	23
Bibliografia	24
2. Koncepcja tworzenia klastra w praktyce na przykładzie świętokrzyskiego klastra „Grono Targowe Kielce” <i>(Anna Walczyk)</i>	25
2.1. Wprowadzenie	25
2.2. Teoretyczne aspekty tworzenia klastrow	26
2.3. Przesłanki i uwarunkowania utworzenia klastra „Grono Targowe Kielce” ..	30
2.4. Podsumowanie	39
Bibliografia	41
3. Innowacyjność przedsiębiorstw usługowych w regionie świętokrzyskim <i>(Agnieszka Piotrowska-Piątek)</i>	45
3.1. Wprowadzenie	45
3.2. Region świętokrzyski – syntetyczna charakterystyka	46
3.3. Analiza innowacyjności przedsiębiorstw usługowych w województwie świętokrzyskim w świetle danych Głównego Urzędu Statystycznego	47
3.4. Podsumowanie	55
Bibliografia	56
4. Przestrzenne zróżnicowanie przedsiębiorczości pozarolniczej na obszarach wiejskich województwa świętokrzyskiego <i>(Edyta Gąsiorowska-Mącznik)</i>	58
4.1. Wprowadzenie	58
4.2. Przedsiębiorczość pozarolnicza na obszarach wiejskich województwa świętokrzyskiego	59

4.3. Aspekty przestrzenne pozarolniczej działalności gospodarczej	63
4.3.1. Pozarolnicza działalność gospodarcza wokół ośrodków miejskich	63
4.3.2. Pozarolnicza działalność gospodarcza na obszarach chronionych	65
4.3.3. Pozarolnicza działalność gospodarcza na terenach rolniczych	66
4.4. Podsumowanie	68
Bibliografia	69
5. Potencjał województwa świętokrzyskiego do produkcji żywności ekologicznej (Ilona Molenda-Grysa)	70
5.1. Wprowadzenie	70
5.2. Uwarunkowania rolnictwa ekologicznego w województwie świętokrzyskim	71
5.3. Potencjał do produkcji żywności ekologicznej – Świętokrzyskie na tle innych województw	74
5.4. Metodyka badań	75
5.5. Typologia województw	76
5.6. Podsumowanie	80
Bibliografia	81
6. Tendencje rozwojowe bazy hotelowej w województwie świętokrzyskim (Małgorzata Sztorc)	84
6.1. Wprowadzenie	84
6.2. Koncepcja metodologiczna	85
6.3. Obiekty noclegowe jako kluczowe podmioty bazy hotelowej	85
6.4. Struktura bazy hotelowej w województwie świętokrzyskim w latach 2006-2016	93
6.5. Kierunki rozwoju obiektów hotelowych w województwie świętokrzyskim	103
6.6. Podsumowanie	104
Bibliografia	105
7. Diagnoza kapitału ludzkiego województwa świętokrzyskiego (Danuta Witczak-Roszkowska)	107
7.1. Wprowadzenie	107
7.2. Metodyka badań	108
7.3. Kapitał ludzki województwa świętokrzyskiego na tle regionów Polski	111
7.4. Podsumowanie	117
Bibliografia	118

8. Podmiotowość człowieka starszego z perspektywy marketingu strategicznego - projekt badań marketingowych (<i>Ewa Grzegorzewska-Ramocka</i>)	120
8.1. Wprowadzenie	120
8.2. Cele jakościowe w konstrukcji celów strategicznych przedsiębiorstwa na rynku osób w podeszłym wieku	122
8.3. Podmiotowe traktowanie człowieka starszego przez biznes	128
8.4. Koncepcja i metodologia własnych badań ankietowych	132
8.5. Podsumowanie	135
Bibliografia	136
9. Wsparcie finansowe z Europejskiego Funduszu Społecznego dla województwa świętokrzyskiego (<i>Joanna Radowicz</i>)	138
9.1. Wprowadzenie	138
9.2. Główne cele i zadania Europejskiego Funduszu Społecznego	139
9.3. Znaczenie Europejskiego Funduszu Społecznego dla realizacji strategii rozwoju województwa świętokrzyskiego	144
9.4. Podsumowanie	147
Bibliografia	148
10. Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw w aspekcie ochrony środowiska. Studium przypadku: Barlinek SA (<i>Katarzyna Kiliańska</i>) ...	150
10.1. Wprowadzenie	150
10.2. Społeczna odpowiedzialność przedsiębiorstw - zarys problematyki ...	152
10.3. Środowisko naturalne jako obszar odpowiedzialności społecznej przedsiębiorstw	154
10.4. Barlinek SA jako podmiot badań	158
10.5. Podsumowanie	165
Bibliografia	166
Zakończenie	169

Zakończenie

Prezentowana publikacja zatytułowana „Studium przypadku województwa świętokrzyskiego - wyniki badań, doświadczenia, rekomendacje” zamyka cykl tematyczny monografii pt. „Zarządzanie i gospodarka - wybrane zagadnienia i procesy”. Pierwsza monografia zatytułowana „Wybrane procesy współczesnej gospodarki” zawierała wybór tematów mających zdaniem autorów kluczowe znaczenia dla przebiegu procesów gospodarczych, a jednocześnie będących przedmiotem dyskursu naukowego i badań. Druga monografia pt. „Procesy zarządzania w wybranych sferach działalności gospodarczej” zawierała tematykę odnoszącą się do zarządzania w różnorodnych obszarach życia społeczno-gospodarczego. Poruszana w obu monografiach tematyka dotyczyła gospodarki i zarządzania w odpowiadających sobie obszarach tematycznych dotyczących takich zagadnień, jak: przedsiębiorczość, innowacyjność, kapitał ludzki i społeczny, modele biznesowe, klastry, fundusze unijne, rolnictwo i usługi, instytucje otoczenia rynkowego, społeczna odpowiedzialność biznesu i srebrna gospodarka. Przedstawiona trzecia monografia zawiera wyniki badań prowadzonych w tychże samych obszarach problemowych. Celowym zamierzeniem było odniesienie ich do obszaru województwa świętokrzyskiego. Taka konstrukcja tematyczna cyklu monografii miała zapewnić spójność i odzwierciedlać związek gospodarki z zarządzaniem i badaniami w tym zakresie. Zastosowanie szczególności agregacji od najwyższego do najniższego miała służyć uczytelnieniu podejmowanych zagadnień. Wybór regionu świętokrzyskiego jako przedmiotu badań był uzasadniony związkiem nauki i badań prowadzonych w Politechnice Świętokrzyskiej w Kielcach z gospodarką regionu. Autorzy wyrażają nadzieję, że zarówno ostatnia monografia w tym cyklu, jak i pozostałe przyczynią się do popularyzacji wiedzy ekonomicznej i z zakresu nauk o zarządzaniu oraz poznania procesów zachodzących w sferze społeczno-gospodarczej regionu. Zamykając ten cykl monografii publikacja adresowana jest do środowiska naukowego, praktyków, polityków, a także studentów kierunków ekonomii i zarządzania oraz wszystkich tych, dla których rozwój województwa świętokrzyskiego jest przedmiotem zainteresowania.

Janusz Kot